

Aan de raad van de gemeente Molenlanden
T.a.v. de griffier, de heer B. Nootenboom
Postbus 5
2970 AA Bleskensgraaf

uw brief van:

uw kenmerk:

datum: 20--07-2026

ons kenmerk:

behandeld door: B. Hoeven

bijlagen: 1

Onderwerp: Reactie op zienswijze jaarrekening
2025 en begroting 2027

Geachte leden van de raad,

In de vergadering van 22 juni jl., heeft uw raad de concept jaarrekening / het concept jaarverslag 2025 en de ontwerp begroting en het ontwerp jaarplan 2027 van de gemeenschappelijke regeling Avres besproken.

Naar aanleiding hiervan heeft uw raad besloten een zienswijze uit te brengen die per brief naar het bestuur van Avres is verzonden. De jaarrekening is besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van 9 juli jl. De vaststelling van de begroting is voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur van 10 september as.

Het bestuur van Avres is in de eerste plaats blij met de instemming die uw raad uitspreekt over het jaarverslag en de jaarrekening 2025, alsmede over het jaarplan en de begroting 2027.

In uw zienswijze geeft uw raad aan dat het gebruikelijke uitgangspunt is dat overschotten worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast geeft het weerstandsvermogen volgens uw raad ook geen aanleiding om een aanvullende dotatie aan de Algemene Reserve te doen (ondergrens 140%, realisatie 177%).

Uw raad onderschrijft de urgentie van aanvullende inzet op het participatieproces voor statushouders/inburgeraars en op informatiebeveiliging/cybersecurity. Tegelijkertijd acht u het van belang dat de voorgestelde aanwending van middelen zorgvuldig wordt onderbouwd. Een besluit over de bestemming van het rekeningresultaat zonder voorafgaande inhoudelijke en financiële onderbouwing beperkt de mogelijkheid van de gemeenteraad om zijn kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling naar behoren in te vullen. Gelet hierop gaat uw raad ervan uit dat Avres één van de volgende twee mogelijkheden volgt:

1. Voorafgaand aan de formele besluitvorming over de resultaatbestemming 2025 een helder en goed onderbouwd plan, inclusief taakstelling, planning en budget, voor beide onderwerpen aan te leveren aan de deelnemende gemeenten; of,

2. Indien dit niet haalbaar is, het rekeningresultaat 2025 conform het gebruikelijke uitgangspunt uit te keren aan de deelnemende gemeenten, en de benodigde middelen voor beide onderwerpen via een begrotingswijziging 2026 beschikbaar te stellen zodra het onderbouwde plan gereed is.

Het bestuur van Avres wenst hierop als volgt te reageren:

In de conceptjaarrekening 2025 en het conceptjaarverslag 2025, die ter zienswijze aan de gemeenteraden en ter advies aan de cliëntenraad zijn aangeboden, is voorgesteld om het positieve financiële resultaat van € 606.000 niet uit te keren aan de deelnemende gemeenten, maar binnen Avres te bestemmen voor twee actuele opgaven: de versnelde aanpak van participatie en uitstroom naar werk van statushouders en de versterking van cyberweerbaarheid en informatiebeveiliging.

De zienswijzen van alle drie gemeenten zijn ontvangen en betrokken bij de besluitvorming binnen het algemeen bestuur,. Uit de zienswijzen blijkt dat de inhoudelijke opgaven die aan het voorstel ten grondslag liggen breed worden herkend. De gemeente Gorinchem spreekt in haar zienswijze waardering uit voor de inhoudelijke lijn van Avres, in het bijzonder voor de inzet op versnelde participatie en begeleiding van statushouders. De gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden geven aan onder voorwaarden en specifieke eisen te kunnen instemmen met de voorgestelde resultaatbestemming. In Molenlanden is dit onder overlegging van een concreet plan van aanpak en Vijfheerenlanden geeft aan dat incidentele inzet van financiële middelen niet mag leiden tot structurele verplichtingen zonder structurele financiële dekking en dat inzichtelijk wordt gemaakt hoe de inzet van middelen zich verhoudt tot de risico's die al zijn opgenomen in het weerstandsvermogen, zodat overlap in de financiële onderbouwing wordt voorkomen.

De raad van de gemeente Gorinchem kan zich niet vinden in de voorgestelde bestemming van het positieve resultaat binnen Avres. Daarbij wijst de raad erop dat het weerstandsvermogen van Avres ruim voldoende is, dat de betreffende risico's al zijn opgenomen in de risicoanalyse en dat het in financiële zin niet logisch wordt geacht om incidentele middelen via een bestemmingsreserve in te zetten voor taken met een meer doorlopend en structureel karakter, zoals de begeleiding van statushouders.

Het bestuur van Avres heeft de drie zienswijzen zorgvuldig gewogen. Daarbij erkent het bestuur het belang van een terughoudende en zorgvuldige omgang met incidentele middelen. Ook onderschrijft het bestuur dat structurele taken structureel moeten worden bekostigd. Hiermee wordt ook aangesloten bij dit deel dat de gemeente Vijfheerenlanden in haar zienswijze heeft kenbaar gemaakt..

Deze uitgangspunten nemen volgens het bestuur echter niet weg dat zich situaties kunnen voordoen waarin een gerichte, tijdelijke intensivering met incidentele middelen juist noodzakelijk is om structurele financiële en maatschappelijke effecten later te voorkomen.

Dat is naar het oordeel van het bestuur hier aan de orde. Het weerstandsvermogen biedt ruimte om financiële gevolgen van risico's op te vangen, maar is niet bedoeld als instrument om de onderliggende oorzaken van die risico's actief te beïnvloeden. Het opnemen van risico's in de risicoanalyse maakt deze zichtbaar, maar vermindert op zichzelf niet de kans dat deze risico's zich voordoen en beperkt evenmin de mogelijke impact daarvan. Juist wanneer risico's concreet, actueel en beïnvloedbaar zijn, ligt het bestuurlijk voor de hand om niet uitsluitend te reserveren voor mogelijke gevolgen, maar om tijdig te investeren in het beperken daarvan.

Voor de aanpak van statushouders geldt dat de eerste periode na vestiging van groot belang is voor taalontwikkeling, participatie, oriëntatie op werk en het voorkomen van langdurige afhankelijkheid van bijstand. Een intensieve inzet aan de voorkant heeft daarmee niet het karakter van een structurele exploita-

tie-uitgave, maar van een tijdelijke versnelling gericht op het voorkomen van structurele lasten. Uitstel of onvoldoende inzet vergroot het risico dat een grotere groep inwoners langdurig aangewezen blijft op ondersteuning, met nadelige gevolgen voor inwoners, gemeenten en Avres.

In de zienswijzen van Molenlanden en Vijfheerenlanden hebben beide gemeenten aangegeven met de voorgestelde resultaatbestemming in te kunnen stemmen, mits deze is voorzien van een concreet plan en dat inzichtelijk wordt gemaakt hoe de inzet van middelen zich verhoudt tot de risico's die al zijn opgenomen in het weerstandsvermogen, zodat overlap in de financiële onderbouwing wordt voorkomen.

Aan deze voorwaarden is inmiddels invulling gegeven. Het plan voor de versnelde aanpak van statushouders richting participatie, re-integratie en uitstroom naar werk is opgesteld (zie bijlage) en is bij de behandeling van de jaarrekening door het algemeen bestuur besproken.. Daarmee wordt ook inzichtelijk gemaakt welke inzet nodig is, welk doel daarmee wordt nagestreefd en welke (tijdelijke) middelen daarvoor benodigd zijn.

Uit dit plan blijkt dat een gerichte en intensieve inzet noodzakelijk is en dat hiervoor een budget nodig is dat het positieve resultaat van € 606.000 volledig omvat (zie p. 4 van het plan van aanpak in de bijlage). Daarmee wordt de eerder voorgestelde resultaatbestemming met betrekking tot de versnelde aanpak statushouders richting uitstroom, re-integratie en activering inhoudelijk geconcretiseerd en bestuurlijk beter afgebakend.

Dit betekent echter ook dat het positieve resultaat niet langer kan worden verdeeld over beide oorspronkelijk genoemde opgaven, maar volledig wordt bestemd voor de versnelde aanpak van statushouders richting participatie, re-integratie en uitstroom naar werk. Met dit plan wordt tevens aangesloten bij de door Molenlanden en Vijfheerenlanden gevraagde concrete planvorming en wordt tegelijk recht gedaan aan de urgentie van deze opgave.

De opgave op het gebied van cyberwetgeving en informatiebeveiliging blijft echter onverminderd urgent, actueel en noodzakelijk. Ook hiervoor is inmiddels een plan beschikbaar. Omdat de aanpak van statushouders vrijwel volledig beslag legt op het beschikbare resultaat, resteert binnen deze resultaatbestemming echter geen ruimte om ook deze opgave te financieren. De benodigde middelen voor informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid moeten volgens het bestuur daarom door Avres worden gefinancierd uit haar eigen reserves

Alles afwegend is het bestuur van oordeel geweest dat het bestemmen van het positieve resultaat voor de versnelde aanpak van statushouders een passende, doelmatige en bestuurlijk verdedigbare inzet van incidentele middelen is. De inzet is tijdelijk van aard, concreet onderbouwd en gericht op het voorkomen van structurele financiële en maatschappelijke effecten. Het bestuur heeft daarom besloten om de oorspronkelijke resultaatbestemming gedeeltelijk te wijzigen, in die zin dat het volledige positieve resultaat van € 606.000 wordt bestemd voor de versnelde aanpak van statushouders richting participatie, re-integratie en uitstroom naar werk. Voor de eveneens urgente inzet ten behoeve cyberwetgeving heeft het bestuur besloten om dit te financieren uit de reserves van Avres.

Verder waardeert het dagelijks bestuur de nadruk die uw raad in de zienswijzebrief legt op vroegsignalering en proactieve dienstverlening. Het tijdig bereiken van inwoners kan voorkomen dat problemen verder oplopen en vergroot de kans op passende ondersteuning.

Wij delen uw opvatting dat communicatie begrijpelijk en toegankelijk moet zijn en dat persoonlijk contact vaak meer inzicht geeft in de situatie van inwoners dan schriftelijke communicatie alleen. Deze uitgangs-

punten blijven een belangrijk onderdeel van de wijze waarop Avres haar dienstverlening verder ontwikkelt.

Tot slot gaat uw raad in de zienswijzebrief in op het aspect toegankelijkheid, hetgeen voor uw gemeente ook betekent dat dienstverlening in de nabijheid wordt geleverd. Wij herkennen de uitdaging die de geografische omvang van Molenlanden met zich meebrengt voor een goede bereikbaarheid van onze dienstverlening. Het dagelijks bestuur realiseert zich dat inwoners in verschillende delen van de gemeente niet altijd in gelijke mate toegang hebben tot onze fysieke locaties.

Wij vinden het belangrijk om hierover samen met uw gemeente te blijven nadenken en gaan daarom graag het vervolgesprek aan over mogelijkheden om de dienstverlening in het westelijke deel van Molenlanden verder te ontwikkelen en beter aan te laten sluiten bij de lokale situatie.

Wellicht ten overvloede vermeldt het dagelijks bestuur hier nog naar aanleiding van een in zienswijzebrief gemaakte opmerking door uw raad, dat de goedkeurende controleverklaring is opgenomen in de definitief opgemaakte versie die op 20 mei jl. naar uw griffie is verstuurd,

De uitgebrachte zienswijze vanuit uw raad, de uitgebrachte zienswijzen vanuit de raden van de overige deelnemende gemeenten en het uitgebrachte advies van de cliëntenraad zijn voor het bestuur geen aanleiding geweest om in de jaarrekening / het jaarverslag 2025 en het jaarplan en de begroting 2027 nog andere wijzigingen door te voeren.

Derhalve heeft het algemeen bestuur van Avres, met in achtneming van hetgeen hierboven is gesteld over het onderdeel resultaatbestemming ten behoeve van de versnelde aanpak statushouders richting participatie, re-integratie, en uitstroom naar werk, én hetgeen hierboven is gesteld met betrekking tot de inzet ten behoeve van cyberwetgeving en informatiebeveiliging die zal worden gefinancierd uit de reserves,, besloten om de jaarrekening 2025 en het jaarverslag 2025 vast te stellen. Daarbij heeft zij ook het plan versnelde aanpak van statushouders richting participatie, re-integratie en uitstroom naar werk vastgesteld.

Het vaststellen van de begroting 2027 is, zoals hierboven al eerder is aangegeven, voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur van 10 september as.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Avres,

K. Bel,
Voorzitter

P. Van Uitert,
Secretaris